

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination July-2019

Course	: BLIS	Date	: 08/07/2019
Subject Code	: BLIS-03	Time	: 11:00am to 02:00pm
Subject Name	: ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ સિદ્ધાંત	Duration	: 03 Hours
		Max. Marks	: 70

પ્ર. 1 ગ્રંથાલય વર્ગીકરણની વ્યાખ્યા આપી તેના હેતુ અને કાર્યો સ્પષ્ટ કરો. (12)

અથવા

ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના વિવરણાત્મક સિદ્ધાંતની સમજ આપી, ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના સામાન્ય સિદ્ધાંતના વિકાસમાં એચ.ઈ. બ્લીસના યોગદાનની ચર્ચા કરો.

પ્ર. 2 ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ પદ્ધતિના પ્રકારો જણાવી, ગણતાક્ષમ અને મૂળકીય વર્ગીકરણ પદ્ધતિઓના લક્ષણોની તુલના કરો. (12)

અથવા

ડો.રંગનાથન પ્રણીત પાંચ મૂળભૂત શ્રેણીઓની સમજ આપો.

પ્ર. 3 મુખક પૃથકરણ એટલે શું? કોલ્સ ક્લાસીફિકેશન અને ડ્યૂઈ ડેસીમણ ક્લાસીફિકેશન આ માટે કરવામાં આવેલ મંગવાઈઓનું વર્ણન કરો. (12)

અથવા

સામાન્ય પૃથકો એટલે શું? CC અને DDC માં સામાન્ય પૃથકો માટે કરવામાં આવેલ જોગવાઈઓનું વર્ણન કરો.

પ્ર. 4 DDC ની રચના સમજાવી, તેના ગુણદોષોની ચર્ચા કરો. (12)

અથવા

યુક્તિઓ એટલે શું? CC માં ઉપયોગમાં લેવાતી કાળક્રમ યુક્તિ અને વિષય યુક્તિ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

પ્ર. 5 ટૂંકનોંધ લખો.(કોઈ પણ બે) (12)

1. UDC (યુડીસી) નું કમ્પ્યુટરીકરણ
2. વર્તુળો અને સ્તરો
3. સંચયન (Clustering)
4. પંક્તિ અને શ્રુંખલા
5. પાશ્વ સંબંધો

પ્ર. 6 નીચેનામાંથી બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(10)

1. નીચેનામાંથી કોણ વર્ગીકરણ પદ્ધતિના નિર્માતા નથી?
(A) બર્વિક સેટાસ (B) એસ.આર.રંગનાથન (C) મેલ્વિલ ડ્યુઈ (D) એ.ઈ. બ્લિસ
 2. પ્રોલેગોમિના ટુ લાયબ્રેરી ક્લાસીફિકેશનના લેખક?
(A) ઈ.સી રીચાર્ડસન (B) એસ.આર.રંગનાથન (C) બર્વિક સેટાર્સ (D) એચ.ઈ.બ્લિસ
 3. DDC ની પ્રથમ આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ હતી.
(A) 1876 (B) 1872 (C) 1885 (D) 1874
 4. UDC સર્વ પ્રથમ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી?
(A) 1904 (B) 1905 (C) 1906 (D) 1895
 5. CC અનુસાર કોઈપણ વિષયમાં વધુમાં વધુ કેટલા મુખકો હોઈ શકે છે?
(A) 4 (B) 6 (C) 3 (D) 5
 6. C ના ભાષા પૃથકમાં 'ગુજરાતી ભાષા' માટેનું પ્રતીક કયું છે?
(A) 156 (B) 152 (C) 157 (D) 155
 7. DDC કયા પ્રકારની વર્ગીકરણ પદ્ધતિ છે?
(A) અંશતઃ મૂખકીય (B) બહુધા ગણનાક્ષમ
(C) ચુસ્ત મૂખકીય (D) ગણનાક્ષમ
 8. વર્ગીકરણના ઉપસૂત્રોની કુલ સંખ્યા કેટલી છે?
(A) 43 (B) 45 (C) 41 (D) 42
 9. સ્થાનાંકમાં શેનો સમાવેશ થતો નથી.
(A) વર્ગાંક (B) પરિગ્રહણાંક (C) ગ્રંથાંક (D) સંગ્રહાંક
 10. C C માં મુખ્ય Δ નું ક્રમિક મૂલ્ય કયા બે મુખ્ય વર્ગો વચ્ચે છે?
(A) O અને P (B) L અને LZ (C) P અને Q (D) M અને MZ
-